

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies ©

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

TOERISME

NOVEMBER 2023

PUNTE: 200

TYD: 3 uur

TOERISME

10870A

X05

Hierdie vraestel bestaan uit 26 bladsye.

PAPERS

DBE/November 2023

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die instruksies aandagtig voordat jy die vrae beantwoord.

- 1. Hierdie vraestel bestaan uit VYF afdelings.
- 2. Beantwoord AL die vrae.
- 3. Begin ELKE vraag op 'n NUWE bladsy.
- 4. Rond jou antwoorde by VRAAG 3.1 tot TWEE desimale plekke af.
- 5. Toon ALLE berekeninge.
- 6. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
- 7. Gebruik die puntetoekenning van elke vraag as 'n riglyn vir die lengte van jou antwoord.
- 8. Skryf netjies en leesbaar.
- 9. Die tabel hieronder is 'n riglyn om jou te help om jou tyd volgens elke afdeling in te deel.

AFDELING	ONDERWERPE	PUNTE	TYD (minute)
А	Kortvrae	40	20
В	Kaartwerk en Toerbeplanning; Buitelandse Valuta-verhandeling	50	50
С	Toeristebesienswaardighede; Kultuur- en Erfenistoerisme; Bemarking	50	50
D	Toeristesektore; Volhoubare en Verantwoordelike Toerisme	30	30
E	Plaaslike, Streeks- en Internasionale Toerisme; Kommunikasie en Kliëntediens	30	30
	TOTAAL	200	180

Toerisme 3 DBE/November 2023 NSS

AFDELING A: KORTVRAE

VRAAG 1

- 1.1 Verskeie opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Kies die antwoord en skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommers (1.1.1 tot 1.1.20) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.1.21 D.
  - 1.1.1 'n Tipe visum wat toeriste toelaat om verskeie Europese lande te besoek:
    - A BRICS
    - B SADG ('SADC')
    - C Schengen
    - D Kanadese
  - 1.1.2 'n Dokument wat vereis word wanneer vir 'n visum aansoek gedoen word:
    - A Graad 12-sertifikaat
    - B Belastingklaringsertifikaat
    - C Doodsertifikaat
    - D Geldige paspoort
  - 1.1.3 Die wateroordraagbare siekte wat die mense van Turkye in 2023 bedreig het na die rampspoedige aardbewing en vloede:
    - A Malaria
    - B Cholera
    - C Geelkoors
    - D Hepatitis
  - 1.1.4 'n Element van 'n toerbegroting:
    - A Akkommodasie
    - B Posbeskrywing
    - C Uniformtoelaag
    - D Gedragskode

Toerisme 4 DBE/November 2023 NSS

> 1.1.5 'n Veiligheidsvoorsorgmaatreël by 'n lughawe wanneer e-ontbied-('e-hailing')-vervoermaatskappye, soos Uber en Bolt, gebruik word:

- A Leer die bestuurders van die verskillende maatskappye ken.
- B Gebruik 'n geregistreerde maatskappy se toep ('app') om die bespreking te maak.
- C Aanvaar die goedkoopste aanbod van 'n taxibestuurder by die lughawe.
- D Kies die duurste motor wat deur die maatskappy aangebied word.
- 1.1.6 'n Rede waarom 'n toeris die webtuiste van Die Automobiel-Assosiasie van Suid-Afrika (AA) sal besoek voordat hy/sy oorsee gaan:
  - A Om die nuutste wisselkoerse te kry
  - B Om buitelandse valuta te koop
  - C Om aansoek vir 'n paspoort te doen
  - D Om aansoek vir 'n IBP te doen
- 1.1.7 Die ikone wat met die stad Moskou verbind word:
  - A Die Franse Riviera en die Eiffeltoring
  - B Big Ben en Buckingham-paleis
  - C Die Alcazar van Segovia en die Algarve
  - D Die Kremlin en die Rooi Plein
- 1.1.8 Die ikoon wat met die massamoord op mense gedurende die Tweede Wêreldoorlog verbind word, is in ... geleë.
  - A Peru
  - B Pole
  - C Oostenryk
  - D Portugal
- 1.1.9 'n Positiewe toeriste-ervaring kan tot ... lei.
  - A die sukses van 'n attraksie
  - B 'n attraksie wat vermy moet word,
  - C lang rye toeriste by die attraksie
  - D die vernietiging van die natuurlike omgewing

Toerisme 5 DBE/November 2023 NSS

- 1.1.10 'n Belangrike faktor om in ag te neem vir 'n attraksie om suksesvol te wees:
  - A Areas wat vir internasionale verkopers voorsiening maak
  - B Mense met gestremdhede word nie in ag geneem nie
  - C Beskerm besoekers teen misdadigers
  - D Maak slegs oor naweke oop
- 1.1.11 Die Sunshine Gholftoer wat onlangs in Suid-Afrika gehou is, is deur Suid-Afrikaanse Toerisme (SAToerisme) geborg. Die tipe bemarkingsinisiatief wat in die prent hieronder getoon word, sal ...

- A 'n negatiewe reaksie van plaaslike Suid-Afrikaners ontlok.
- B Suid-Afrika as 'n vooraanstaande sportbestemming bevorder.
- C beteken dat Suid-Afrikaners goedkoop gholftoerkaartjies kan koop.
- D slegs Suid-Afrikaanse gholfspelers toelaat om vir die toernooi in te skryf.
- 1.1.12 Amptelike befondsing vir bemarkingsinisiatiewe vir Suid-Afrikaanse Toerisme word deur ... verskaf.
  - A TGRSA
  - B SAHRA
  - C SATSA
  - D TBRSA
- 1.1.13 Die Nasionale Volkslied van die Republiek van Suid-Afrika verteenwoordig die ... van Suid-Afrika.
  - A attraksies
  - B diversiteit
  - C godsdiens
  - D aktiwiteite

Toerisme 6 DBE/November 2023 NSS

- 1.1.14 'n Dienskontrak stipuleer die ...
  - A werksure en professionele integriteit in die werkplek.
  - B kernpligte, byvoordele en uniformtoelaes.
  - C personeel se gedrag by die werkplek.
  - D reisvoordele en werksetiek.
- 1.1.15 'n Goed versorgde werknemer ...
  - A trek klere aan met slagspreuke wat aanstoot gee.
  - B gebruik parfuum met 'n oorweldigende reuk.
  - C trek 'n skoon, netjies gestrykte uniform aan.
  - D se mondhigiëne is swak.
- 1.1.16 Die ekonomiese pilaar van volhoubaarheid verwys na die ...
  - A verwydering van uitheemse plante.
  - B beheer van rommel en besoedeling.
  - C vertoning van die plaaslike kultuur en erfenis.
  - D eienaarskap en deelname deur die plaaslike gemeenskap.
- 1.1.17 Die Tour de France is 'n internasionale ... wat jaarliks plaasvind.
  - A ultramarathon
  - B fietswedren
  - C tennistoernooi
  - D sokkerwedstryd
- 1.1.18 Hierdie Suid-Afrikaanse stad het die 2023 Netbalwêreldbeker aangebied:

- A Kaapstad
- B Johannesburg
- C Durban
- D Pretoria

Toerisme 7 DBE/November 2023 NSS

1.1.19 Orkaan Freddy het in Februarie 2023 skade aan infrastruktuur in Malawi en Mosambiek aangerig.

Die orkaan is as 'n ... geklassifiseer.

- A politieke situasie
- B natuurramp
- C burgeroorlog
- D siekte
- 1.1.20 Statistiek Suid-Afrika (Stats SA) versamel data (inligting) oor die aantal bednagte vir toeriste.

Hierdie inligting verwys na die gemiddelde ...

- A bedrag wat per besoek aan etes gespandeer word.
- B aantal kilometer wat per dag in 'n provinsie gereis word.
- C duur van verblyf by akkommodasie-instellings.
- D aantal besoeke aan 'n attraksie. (20 x 1)
- 1.2 Gee EEN woord/term vir ELK van die volgende beskrywings deur 'n woord/term uit die lys hieronder te kies. Skryf slegs die woord/term langs die vraagnommers (1.2.1 tot 1.2.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.2.6 ewenaar.

IDL; vluguitputting; verbode goedere; euro; logiese volgorde; reiskliniek; concierge-toonbank; UTK; beperkte goedere; vervaldatum; huweliksertifikaat; vlugvoosheid

- 1.2.1 Die 0°-lengtelyn waarvan alle lande hulle tyd lees
- 1.2.2 Internasionale doeaneregulasies bepaal dat wapens wat aan boord van 'n vliegtuig geneem word, ... is
- 1.2.3 Belangrike inligting wat in 'n toeris se paspoort ingesluit word
- 1.2.4 'n Toestand wat deur langafstand-lugreis oor baie tydsones veroorsaak word
- 1.2.5 Die gemeenskaplike geldeenheid wat in baie Europese lande gebruik word (5 x 1) (5)

Toerisme 8 DBE/November 2023 NSS

- 1.3 Kies die korrekte woord(e) uit dié wat tussen hakies gegee word. Skryf slegs die woord(e) langs die vraagnommers (1.3.1 tot 1.3.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.3.6 paspoort.
  - 1.3.1 Die (WET/WGO) is verantwoordelik vir die regulering van wêreldgesondheidskwessies.
  - 1.3.2 (Geelkoors/Diarree) word beskou as 'n hoërisiko-siekte vir toeriste wat na areas reis waar die siekte voorkom.
  - 1.3.3 Voorkomende medikasie vir (malaria/bilharzia) moet geneem word voordat streke besoek word waar die siekte voorkom.
  - 1.3.4 (Reisklinieke/Reisagentskappe) bied inentings aan vir toeriste wat reise na die buiteland beplan.
  - 1.3.5 Die wêreldwye pandemie bekend as (Covid-19/Zika-virus) het die toerismebedryf wêreldwyd tot stilstand gebring. (5 x 1)
- 1.4 Kies 'n volhoubare toerismekonsep uit KOLOM B wat by die beskrywing in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–G) langs die vraagnommers (1.4.1 tot 1.4.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.4.6 H.

	KOLOM A		KOLOM B
1.4.1	'n Toerismebesigheid wat geld en tyd in 'n plaaslike ouetehuis	А	'Fair Trade Tourism'
	belê	В	ekonomiese pilaar
1.4.2	Die hergebruik van glashouers vir 'n ander doel	С	gedragskode
4.40		D	maatskaplike pilaar
1.4.3	Aankoop van goedere by 'n plaaslike gemeenskap	E	omgewingspilaar
1.4.4	Die liggaam wat besighede sertifiseer wat die driedubbele- slotreël toepas	F	beheer van uitheemse plante
		G	korporatiewe maatskaplike
1.4.5	Besighede neem die positiewe en negatiewe invloede van toerisme op plaaslike		belegging (KMB)
	gemeenskappe, kulture en erfenis in ag		

 (5×1) (5)

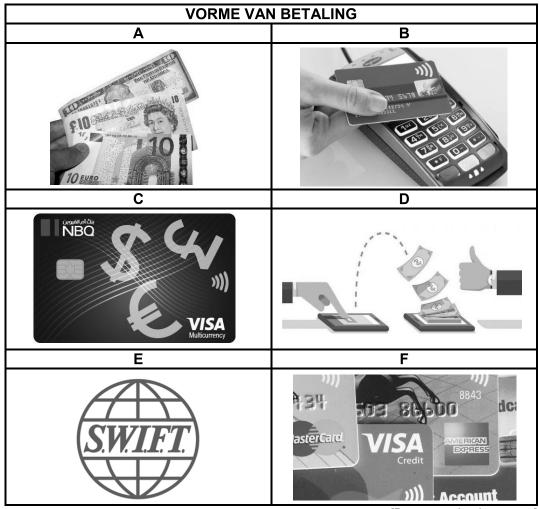
(5)

Toerisme 9 DBE/November 2023 NSS

1.5 Die prentjies hieronder toon verskillende vorme van betaling.

Pas prentjies **A** tot **F** hieronder by die beskrywings wat 1.5.1 tot 1.5.5 genommer is. Skryf slegs die letter langs die vraagnommers (1.5.1 tot 1.5.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.5.6 G.

[Bron: www.bankrate.com]

- 1.5.1 'n Transaksie wat gebruik word om geld te stuur of vir goedere en dienste te betaal deur elektroniese toestelle te gebruik
- 1.5.2 Die beste manier om vir kleiner aankope, soos gebottelde water, by 'n straatverkoper te betaal
- 1.5.3 'n Voorafgelaaide, multi-geldeenheid-debietkaart wat gerieflik is om tydens internasionale reise vir aankope te betaal
- 1.5.4 Geld is beskikbaar nadat 'n ooreenkoms met die bank aangegaan is om die bedrag in maandelikse paaiemente terug te betaal
- 1.5.5 'n Internasionale bank-tot-bank-netwerk van elektroniese transaksies wat betaalorders en kodes gebruik (5 x 1) (5)

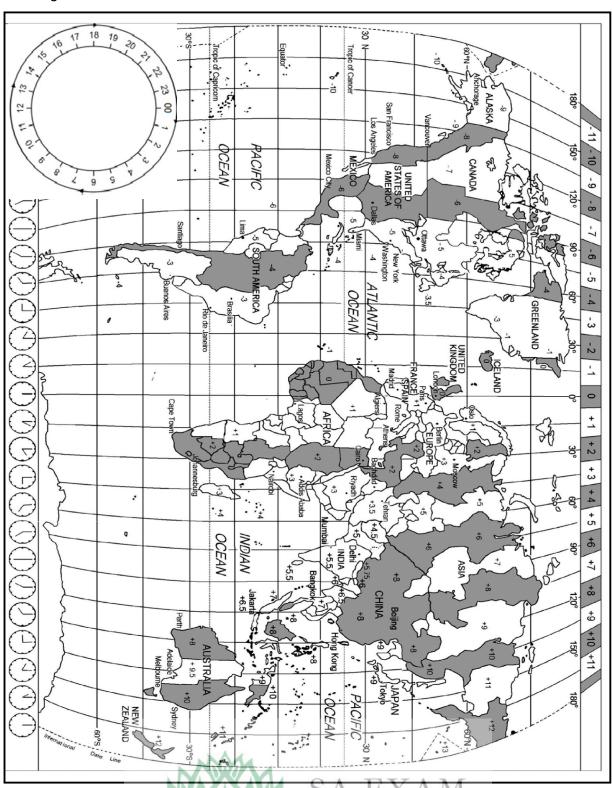
TOTAAL AFDELING A: 40

Toerisme 10 DBE/November 2023 NSS

AFDELING B: KAARTWERK EN TOERBEPLANNING; BUITELANDSE VALUTA-VERHANDELING

VRAAG 2.

Bestudeer die Wêreldtydsonekaart en die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Kopiereg voorbehou

Toerisme 11 DBE/November 2023 NSS

DIE KAAPSTAD FIETSTOER 2023

Die 45ste Kaapstad Fietstoer, die grootste fietstydren in die wêreld, is op Sondag, 12 Maart 2023, gehou. Die fietstoer het meer as 30 000 fietsryers vanoor die hele wêreld gelok. Hierdie jaar het die Kaapstad Fietstoer geleenthede vir junior ryers van 13 jaar en ouer geskep om aan die 42 km-wedren deel te neem.

2.1

SCENARIO

Gordon Willis, 'n talentvolle 16-jaar-oue fietsryer van Londen, sy ouers en ouma het besluit om na Suid-Afrika te reis om Gordon se deelname aan die Kaapstad Fietstoer 2023 te ondersteun. Die gesin hou van avontuurgebaseerde aktiwiteite.

Gordon en sy gesin het met 'n direkte vlug vanaf Heathrow Internasionale Lughawe in Londen na Kaapstad gevlieg. Hulle het om 19:00 op 8 Maart 2023 vanaf Londen vertrek. Hulle het op 9 Maart 2023 in Kaapstad aangekom. Die vliegtyd was 11 uur.

Gordon se ouma het aangebied om vir 'n nuwe fiets te betaal. Sy het daarop aangedring dat hy 'n topgehalte fiets in Suid-Afrika koop. Sy het vir hom GBP3 000 in kontant gegee wat hy in Kaapstad vir Suid-Afrikaanse rand omgeruil het.

[Bron: www.capecycletour.com]

- 2.1.1 Bereken die tydsverskil tussen Londen en Kaapstad.
- 2.1.2 Bereken die aankomstyd in Kaapstad toe die Willis'e se vlug op 9 Maart 2023 geland het. (4)
- 2.1.3 Gee TWEE redes waarom die gesin hulle reis so beplan het dat hulle drie dae voor die wedren in Suid-Afrika aangekom het. (4)

(2)

Toerisme 12 DBE/November 2023 NSS

2.2 Verwys na die prentjie hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

ROOI OF GROEN KANAAL?

[Bron: www.shutterstock.com]

- 2.2.1 Buiten hulle gewone bagasie het Gordon se ma 50 m² parfuum en sy pa 1 liter wyn by hulle gehad. Gordon het slegs sy fietsrytoerusting by hom gehad.
  - (a) Gee raad aan die Willis-gesin oor na watter kanaal hulle op Kaapstad Internasionale Lughawe moet beweeg.
  - (b) Gee TWEE redes vir jou antwoord op VRAAG 2.2.1(a). (4)
- 2.2.2 (a) Die mans in die prentjie is nie werknemers van die Lughawemaatskappy van Suid-Afrika (ACSA) nie.

Gee die naam van die regeringsliggaam waarvoor die mans werk. (1)

(b) Verduidelik TWEE pligte van die mans na wie in VRAAG 2.2.2(a) verwys word. (4)

(1)

Toerisme 13 DBE/November 2023 NSS

2.3 Die gesin het by hulle hotel in Kaapstad ingeboek.

Gordon het die WhatsApp-boodskap hieronder om 14:00 aan sy vriend, John, in New York gestuur.

Bereken hoe laat dit in New York was toe Gordon se vriend, John, die boodskap daar ontvang het.

LET WEL: New York pas DBT toe.

(2)

2.4 Die Willis-gesin het vyf dae in Kaapstad deurgebring vir die fietstoer en om die stad te verken.

Teken die tabel hieronder in jou ANTWOORDEBOEK oor. Voltooi die oop ruimtes vir Dag 2 en 5 op die reisprogram.

Die reisprogram moet die volgende insluit:

- EEN avontuur-aktiwiteit op beide Dag 2 EN Dag 5 in Kaapstad
- EEN belangrike inkopiegebeurtenis voor die fietstoer

DAG 1	DAG 2	DAG 3	DAG 4	DAG 5
9 Maart 2023	10 Maart 2023	11 Maart 2023	12 Maart 2023	13 Maart 2023
Aankoms in Kaapstad		1. Helikopter- rit oor Kaapstad	Kaapstad Fietstoer	
		2. Besoek 'Boulders Beach' om die pikkewyne te sien	(Voldag- gebeurtenis)	

(6) **[28]**

Toerisme 14 NSS

DBE/November 2023

(1)

VRAAG 3

3.1 Verwys na die tabel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

WISSELKOERSE				
LAND	VALUTAKODE	BAK	BVR	
Verenigde Koninkryk	GBP	21,98	22,18	
Verenigde State van Amerika	USD	17,85	18,40	

- 3.1.1 (a) Dink jy die rand was sterk of swak teenoor die twee belangrike geldeenhede hierbo?
  - (b) Gee EEN rede vir jou antwoord. (2)
- 3.1.2 Verduidelik DRIE moontlike redes waarom Gordon se ouma daarop aangedring het dat hy die fiets in Suid-Afrika koop. (6)
- 3.1.3 Die geld wat Gordon by sy ouma gekry het, het aan hom die koopkrag gegee om 'n topgehalte fiets te kan bekostig.

Verduidelik die term *koopkrag*. (2)

3.1.4 Gordon se ouma het vir hom GBP3 000 gegee om 'n nuwe fiets te koop.

Bereken die bedrag wat Gordon in rand gehad het om 'n nuwe fiets in Suid-Afrika te koop.

LET WEL: Rond jou antwoord tot TWEE desimale plekke af.

Toon ALLE berekeninge. (3)

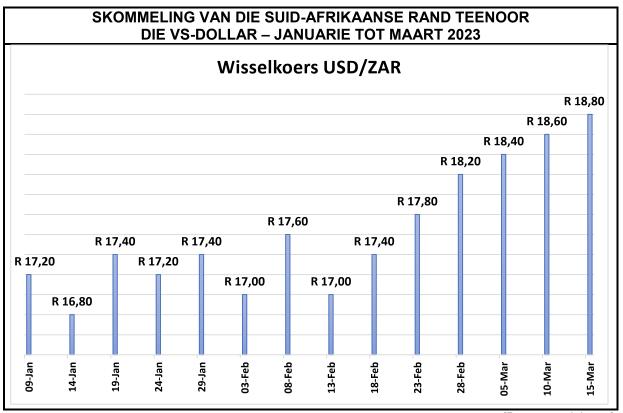
15

NSS

Toerisme

DBE/November 2023

3.2 Bestudeer die grafiek hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

[Bron: www.iol.com]

(4) **[22]**

Vanuit die grafiek hierbo, identifiseer die volgende:

- 3.2.1 Die hoogste wisselkoers van die rand teenoor die VS-dollar en die datum (2)
- 3.2.2 Die laagste wisselkoers van die rand teenoor die VS-dollar en die datum (2)
- 3.2.3 Gee TWEE redes waarom die Suid-Afrikaanse rand tot 'n nuwe laagtepunt teenoor die VS-dollar vanaf middel-Februarie tot middel-Maart 2023 geval het.

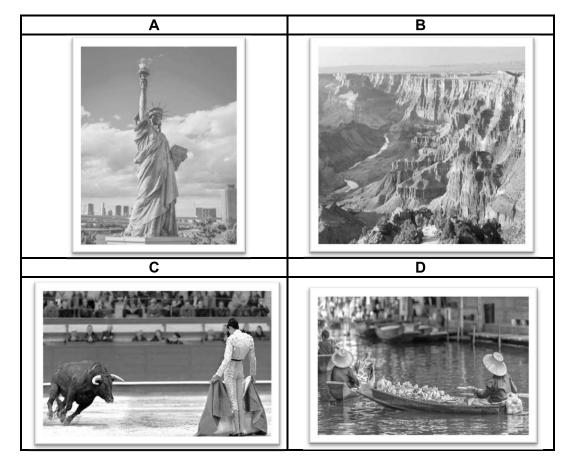
TOTAAL AFDELING B: 50

Toerisme 16 DBE/November 2023 NSS

AFDELING B: TOERISTEBESIENSWAARDIGHEDE; KULTUUR- EN ERFENIS-TOERISME; BEMARKING

VRAAG 4

4.1 Bestudeer die prentjies hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

4.1.1 Identifiseer die ikone/attraksies hierbo deur die inligting wat hieronder gegee word, te gebruik.

Skryf slegs die naam van die ikoon langs die vraagnommers (4.1.1(a) tot 4.1.1(d)) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 4.1.1(e) Eiffeltoring.

- (a) Die doel van die matador is om die skare te vermaak. (1)
- (b) Hierdie ikoon is 'n simbool van demokrasie en vryheid. (1)
- (c) Hierdie mark in Thailand het baie kosverkopers. (1)
- (d) Hierdie natuurlike formasie het rooi rotslae. (1)
- 4.1.2 (a) Identifiseer die TWEE Wêrelderfenisterreine wat in VRAAG 4.1 gegee word. (2)
  - (b) Verduidelik TWEE redes waarom beide terreine wat in VRAAG 4.1.2(a) geïdentifiseer is, beskerm moet word. (4)

Toerisme 17 DBE/November 2023 NSS

4.1.3 Beskryf EEN unieke aspek van ikoon **D**.

(2)

(4)

4.1.4 Prentjie **C** verteenwoordig 'n kontroversiële (waaroor daar baie gedebatteer word) kulturele praktyk wat in sekere lande verban is.

Bespreek TWEE redes waarom sekere mense dalk glo dat hierdie praktyk toegelaat moet word om voort te bestaan.

4.2 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Hierdie bekende toeriste-terrein is onbepaald (tot verdere kennisgewing) gesluit as gevolg van voortslepende betogings in die land. Honderde toeriste is vir ure vasgekeer omdat spoorwegdienste na die terrein beskadig is. Polities-gemotiveerde gewelddadige betogings het die toeriste se lewens bedreig en amptenare het toeriste gewaarsku om nie na Machu Picchu te reis nie.

[Aangepas uit www.bbc.com/news]

- 4.2.1 Noem die kontinent en land waar Machu Picchu geleë is. (2)
- 4.2.2 Beskryf EEN fisiese kenmerk wat van Machu Picchu 'n gewilde toeriste-attraksie maak. (2)
- 4.2.3 Die gewelddadige betogings het 'n negatiewe invloed op die land se toerismebedryf gehad.

Bespreek TWEE negatiewe invloede van die sluiting van Machu Picchu.

(4) **[24]**

Toerisme 18 DBE/November 2023 NSS

VRAAG 5

Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

[Bron: www.unescoworldheritagecenter.org]

- 5.1 5.1.1 Identifiseer die Wêrelderfenisterrein (WET) in die prent hierbo.
  - 5.1.2 Voltooi die sin hieronder:

Die Wêrelderfenisterrein wat in VRAAG 5.1.1 geïdentifiseer is, kan as 'n ... terrein geklassifiseer word.

(2)

(2)

(2)

(2)

- 5.1.3 Noem die provinsie waar die Wêrelderfenisterrein hierbo geleë is.
- Noem EEN ander Wêrelderfenisterrein in die provinsie wat in 5.1.4 VRAAG 5.1.3 geïdentifiseer is.

5.2 Die kriterium hieronder is gebruik om die terrein in VRAAG 5.1.1 as 'n Wêrelderfenisterrein te verklaar.

> Kriterium (ix): Die eiendom word beskou as van uitstaande universele waarde vir verteenwoordiging van die volgehoue ekologiese en biologiese prosesse wat met die evolusie van die unieke fynbosbiome verbind word.

> 5.2.1 Verduidelik EEN waarde van die unieke fynbosbioom om toeriste na die gebied te lok.

(2)

5.2.2 BRAND BEDREIG TAFELBERG NASIONALE PARK

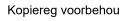
'n Brand het 'n klein gedeelte op die rand van Tafelberg Nasionale Park verwoes. Hierdie is een van die dertien beskermde gebiedsgroeperings van natuurlike eiendomme wat by die Wêrelderfenislys ingesluit is. Dié streek is een van die wêreld se grootste biodiversiteit-gevaarpunte ('hotspots') van globale belang.

[Aangepas uit www.whc.unesco.org]

Bespreek in 'n paragraaf DRIE bedreigings van onbeheerde brande as gevolg van toeriste se onverantwoordelike optrede in die gebied.

(6)

[16]

Toerisme 19 DBE/November 2023 NSS

VRAAG 6

Bestudeer die prentjie hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

[Bron: www.tourismupdate.co.za]

- 6.1 Gee die naam van die bemarkingsorganisasie wat vir die aanbied van die Meetings Africa 2023 verantwoordelik is. (2)
- 6.2 Identifiseer EEN tipe toeris wat na hierdie gebeurtenis gelok sal word. (2)
- Noem TWEE ander internasionale reishandelskoue waar Suid-Afrika bemark word. (2)
- 6.4 Bespreek TWEE maniere waarop internasionale reishandelskoue Suid-Afrika as 'n voorkeurbestemming kan plaas.

TOTAAL AFDELING C: 50

(4) [**10**]

Toerisme 20 NSS

AFDELING D: TOERISMESEKTORE; VOLHOUBARE EN VERANTWOORDELIKE TOERISME

VRAAG 7

Verwys na die prentjie hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

[Aangepas uit www.thedesignair.net]

DBE/November 2023

7.1 'n Uniform dra by tot die professionele beeld van 'n lugdiens.

Bespreek TWEE maniere waarop die korrekte wyse waarop personeel 'n uniform dra, tot die professionele beeld van 'n lugdiens bydra. (4)

7.2 Voltooi die sin hieronder.

Die personeel wat vir die veiligheid van passasiers op die vliegtuig verantwoordelik is, is die ... (2)

7.3 Die kajuitbemanning van 'n lugdiens het baie verantwoordelikhede.

Gee EEN voorwaarde as deel van die lugdiens se gedragskode oor die volgende:

7.3.1 Stiptelikheid (2)

7.3.2 Hantering van passasiers (2) [10]

Toerisme 21 DBE/November 2023 NSS

VRAAG 8

Lees die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

'n Nuwe digitale stelsel, Weeva, is vir die toerismebedryf ontwikkel om volhoubaarheid te bestuur. Weeva is maklik-om-te-gebruik-tegnologie om omgewings- en maatskaplike invloede na te gaan ('track').

Die totale waarde van die toerismebedryf is \$1,6 triljoen en het meer as 270 miljoen mense wêreldwyd in diens. Die toerismebedryf beskik oor die vermoë om die klimaatkrisis te verminder en verlies aan biodiversiteit te vertraag. Weeva gee aan akkommodasie-instellings en ander toerismesektore die werktuig om hulle invloed op die omgewing te meet.

[Aangepas uit www.za.linkedin.com]

8.1 Gee EEN woord vir die definisie hieronder.

Die gebruik van hulpbronne op so 'n manier dat dit voorsiening maak vir die behoeftes van die huidige geslag, sonder om die behoeftes van die nageslag in gevaar te stel.

(2)

8.2 Hotelgroepe kan op verskeie maniere hulle invloed op die omgewing verminder.

Bespreek TWEE maniere waarop die hotel ELK van die volgende volhoubare praktyke kan bestuur om hulle invloed op die omgewing te verminder:

- 8.2.1 Waterbestuur (4)
- 8.2.2 Energiebestuur (4)
- 8.3 Bespreek DRIE positiewe invloede van toerisme op die wêreldekonomie. (6)
- 8.4 Die Weeva digitale stelsel is ontwikkel om omgewings- en maatskaplike invloede van toerismebesighede na te gaan. Baie toerismebesighede is egter NIE ten gunste van die gebruik van hierdie nuwe stelsel NIE, aangesien dit hulle koolstofvoetspoor mag ontbloot.

Stel TWEE maniere voor waarop jy hierdie besighede sal aanmoedig om die Weeva digitale stelsel te gebruik en so die voordele van verminderde omgewingsinvloede te geniet.

(4) [**20**]

30

TOTAAL AFDELING D:

Toerisme 22 DBE/November 2023 NSS

AFDELING E: PLAASLIKE, STREEKS- EN INTERNASIONALE TOERISME; KOMMUNIKASIE EN KLIËNTEDIENS

VRAAG 9

9.1 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

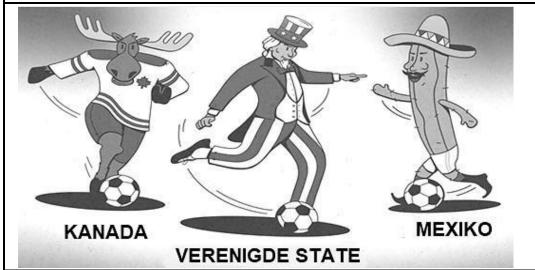
2026 FIFA-WÊRELDBEKERTOERNOOI

Die volgende FIFA-Wêreldbekertoernooi gaan in Noord-Amerika gehou word. Die sokker-federasies van die VSA, Kanada en Mexiko het 'n gesamentlike bod aan FIFA gemaak om gasheer vir die kompetisie te wees. Die Noord-Amerikaanse nasies het die bod 'United 2026' genoem. Sestien stede regoor die Verenigde State, Kanada en Mexiko sal vir hierdie glansryke (belangrike) toernooi gasheer wees.

Dit is die eerste keer dat drie nasies die Wêreldbekertoernooi sal aanbied. Hulle het verklaar dat hulle gesamentlike sportinfrastruktuur van hulle die bes toegeruste gashere vir die heel eerste 48 span-toernooi ooit sal maak.

'n Moontlike uitdaging sal reisdokumente wees om tussen die gasheerlande te beweeg. 'n Moontlike oplossing hiervoor kan 'n veelvoudigetoegang-visum wees.

[Bron: www.future.fandom.com]

9.1.1 Gee EEN rede waarom die uittreksel na 'n kontinent verwys en nie na 'n enkele land nie.

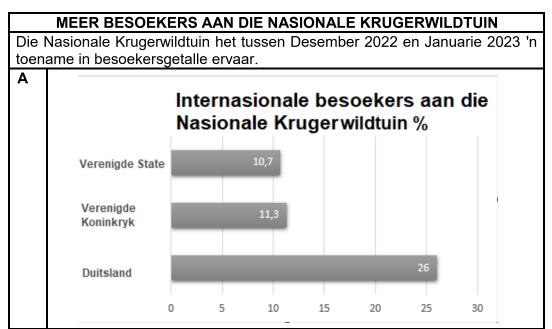
9.1.2 Identifiseer TWEE redes waarom die 2026 FIFA-Wêreldbekertoernooi uniek sal wees.

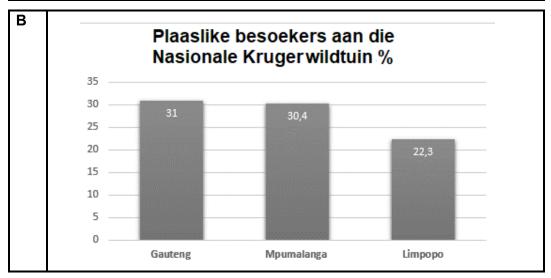
(4)

(2)

SA EXAM PAPERS Toerisme 23 DBE/November 2023 NSS

- 9.1.3 Gee TWEE redes waarom die 2026 FIFA-Wêreldbekertoernooi as 'n wêreldgebeurtenis beskou word. (4)
- 9.1.4 Bespreek EEN positiewe invloed wat die FIFA-Wêreldbekertoernooi op die ekonomie van die Noord-Amerikaanse kontinent sal hê.
- 9.1.5 Verduidelik die konsep *veelvoudigetoegang-visum*. (2)
- 9.2 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

C Besoekersgetalle na die Nasionale Krugerwildtuin het nog nie tot pre-Covid-vlakke herstel nie.

Die park het in die 2022/2023-hoogseisoen slegs 93% van die besoekers in vergelyking met 2019 ontvang.

[Aangepas uit <u>www.tourismupdate.co.za]</u>

(2)

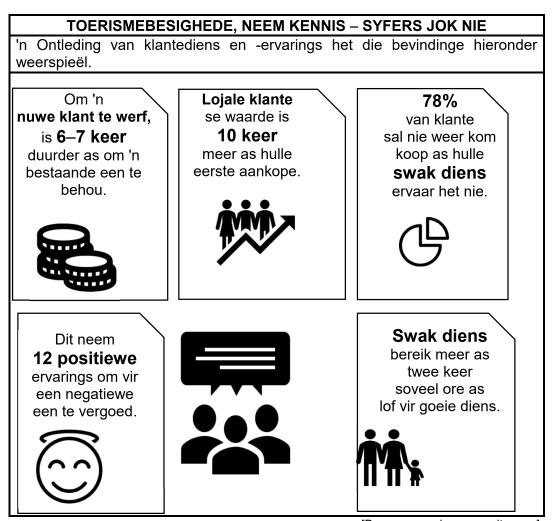
Toerisme	24 DBE/November 2023 NSS	
9.2.1	Identifiseer, uit grafiek A , die kernmark met die laagste besoekersgetalle.	(2)
9.2.2	Verwys na grafiek B .	
	Bespreek EEN rede waarom beide Mpumalanga en Limpopo as twee van die top drie provinsies vir plaaslike besoekers aan die Nasionale Krugerwildtuin beskou word.	(2)
9.2.3	Verwys na die inligting in C .	
	Gee EEN rede waarom die opgetekende besoekersgetalle met die 2019-seisoen en nie met die 2020/2021-seisoen vergelyk word nie.	(2) [20]

Toerisme 25 NSS

VRAAG 10

10.1 Bestudeer die inligtingsgrafika hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

[Bron: www.ariscommunity.com]

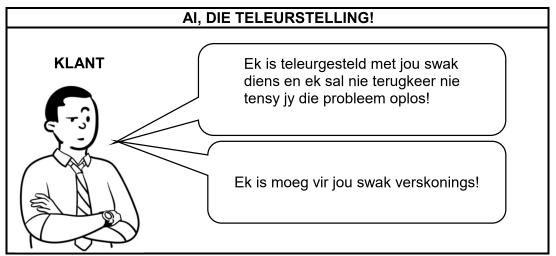
DBE/November 2023

- 10.1.1 Verduidelik TWEE redes waarom die bevindinge hierbo vir toerismebesighede belangrik is. (4)
- 10.1.2 Verduidelik die betekenis van die bevinding: 'Dit neem **12 positiewe** ervarings om vir een negatiewe een te vergoed.' (2)

Toerisme 26 DBE/November 2023 NSS

10.2 Bestudeer die tekenprent hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

[Eie skepping]

- 10.2.1 Noem EEN manier waarop die bestuur die klant op 'n toepaslike wyse kan antwoord. (2)
- 10.2.2 Beveel EEN strategie aan wat 'n maatskappy kan gebruik om die klant se lojaliteit terug te wen. (2) [10]

TOTAAL AFDELING E: 30 GROOTTOTAAL: 200

